

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnino in inserate sprejema upravnilstvo v Katoliškem, Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopis se ne vračajo, ne frankovana pisma ne vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-niških ulicah št. 2, I., 17.

Izhajava vsak dan, izvenredni nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Po pošti prejemam:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ — „
četrt „ 6 „ — „
mesec „ 2 „ — „

V upravnilstvu prejemam:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ — „
četrt „ 5 „ — „
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

Stev. 60.

V Ljubljani, v četrtek 13. marca 1902.

Letnik XXX.

„Zopet eden“.

Interpelacija

poslanca dr. Šusteršiča in tovarišev na pravosodnega ministra glede službenega postopanja c. kr. drž. pravdnika namestnika Kesslerja v Novem mestu.

»Splošno je znano, da je na Kranjskem mej obema slovenskima strankama, katol. narodno in »narodno-napredno«, hud političen boj. Zato je jasno, da se morajo c. kr. državni uradniki v taki dobi političnih bojev s temvečjo dolžnostjo v svoji uradni službi izogibati vsakemu naglašanju strankarskega stališča. Temvečja dolžnost veže v tem oziru pravosodne uradnike, ker le stroga objektivnost pravosodja in neomejeno zaupanje prebivalstva do absolutne nepristranosti pravosodja moreta v tako strastnih strankarskih bojih varovati popolno državno avtoriteto.

Proti tem načelom pa se je drž. pravdnika namestnik Kessler v Novem mestu v toliki meri pregrešil, da so najširši krogi na Kranjskem opravično vznemirjeni in da smatrajo podpisani kot svojo dolžnost javno proti takemu početju nastopiti.

Stvar je ta: C. kr. drž. pravdnstvo v Novem mestu je vzdignilo proti županu upravitelju na Čatežu, gosp. Nikolaju Stazinskemu obtožbo zaradi hudodelstva po § 64. kaz. zak. in zaradi pregreška po § 303. kaz. zak.

Obtožnico je sestavil in sopolodpisal imenovani namestnik drž. pravdnika, Kessler.

Namesto da bi utemeljitev obtožbe omejil na konkretni slučaj, je Kessler smatral kot umestno, da v razlogih obtožnice naravnost vsiljivo pokaže svoje osebno strankarsko stališče ter s posebno strupenostjo napada in grdi kranjsko duhovščino, ki v tako težavnih razmerah zvesto vrši svoje dolžnosti do cerkve, države in ljudstva, ter njej zvesto udano prebivalstvo.

Osobito opozarjamo na te-le odstavke v obtožnici:

1. »Na Kranjskem pripetilo se je vže opetovano, da se leca uporablja v politične namene. Osobito mlajši naraščaj duhovnikov se v tej stroki odlikuje in gre v svoji prenapetosti tako daleč, da ne razločuje več mej dopustljivega.

Eden teh duhovnikov je župni upravitelj na Čatežu, Nikolaj Stazinski, ki je od občine podpisan kot hud političen razgrajalec. (Prvi in drugi odstavek obtožnice.)

2. »Ljudstvo veruje povsem besedam duhovnika, ker je osobito na kmetih slabo poučeno«. (Na 3. in 4. strani obtožnice)

3. ... »glede na okolnost, da je obtoženec hud nasprotnik prostesega mišljenja in naprednjaštva«. (Stran 4.)

Ti stavki obsejajo uradno drž. pravdnisko zaničevanje kranjske duhovščine in prebivalstva, pa tudi uradno drž. pravdnisko politično polemiko proti političnemu mišljenju, katero drž. pravdnika namestniku Kesslerju ni všeč, na katero prosto prepričanje pa je ogromna večina prebivalstva v deželi lahko ponosna.

Pri glavni razpravi dne 9. prosinca t. l. je pri okrožnem sodišču v Novem mestu isti gospod Kessler zastopal drž. pravdnstvo. Ker pa se obravnava ni vršila po želji g. Kesslerja, temveč je bila obtoženega župnega upravitelja, ki je dika svojega stanu, nedolžnost popolnoma dokazana, je Kessler v svojem konečnem govoru zopet dal duška svojemu strupenemu mišljenju.

Kakor se razvidi iz stenografskega zapisnika, je zaničeval olajševalne priče, ker niso izpovedale po njegovem ukusu, grdil tudi katoliško prebivalstvo, ker se ne klanja njegovim političnim nazorom; kritikoval in zasmejoval je vestno katoliško duhovščino v deželi, ker ne goji onih od katoliške cerkve obsojenih idej, katere je slabo poučeni cesar Jožef II., četudi v dobri veri, pospeševal, in katere so, kakor uči zgodovina, pahnile vso državo v največje krize.

Katoliško prebivalstvo na Kranjskem nima volje, da bi mirno prenašalo take žalitve od uradniške strani.

Bila pa bi tudi kričeča krivica, ko bi tako uradno postopanje pravosodnega uradnika trpelo višje oblastvo.

Podpisani ne vprašajo in se ne zmenijo za to, katere politične nazore goji g. Kessler kot zasebnik, naj so ti nazori pametni ali ne, krščanski ali židovski, toda odločno morajo ugovarjati, da ta gospod svoje politično stališče izraža v svoji uradni službi in delavnosti ter zasmejuje ljudstvo, ki s krvavo prisluženimi davki tudi njega plačuje.

Podpisani torej vprašajo Nj. prevzvišenost: Ali hoče g. minister zaukazati natančno preiskavo tega slučaja ter g. drž. pravdnika namestnika strogo pozvati na odgovor?
Dunaj, 11. sušca 1902 *

Državni zbor.

Dunaj, 12. marca.

Levica na krmilu.

Slavnoznan slovenska vzajemnost je že v pregovoru, da je mnogim na jeziku, a redko komu v srcu. »Narod« bo morda zbijal zopet svoje neslane šale o tem dejstvu, a to nam ne krati spanja, niti ne izpodbije razlogov. Kako je svoj čas za Badenija in Thuna parlamentarna komisija bivše združene desnice ponosno dvigala glave ter kovala lepe načrte za boljšo bodočnost, in vendar so se vsi načrti razkadili v dim, desnica se je razbila v kosce, in danes vodijo politiko v zbornici načelniki štirih nemških strank, ki tvorijo komaj dobro tretjino vseh poslancev. Poljaki so zadovoljni s kalno vodo, češki poslanci love karpe, jugoslovanski se pulijo za kapeljne. Sicer žalostno, a resnično.

Vlada in njeni razni pomagači pa porivajo v potu obraza parlamentarni stroj od postaje do postaje. Na vsaki je seveda daljši odmor. Včeraj smo se ustavili na drugi glavni postaji, pred ministerstvom za deželno brambo. Ker že pet let nihče ni v tej palači ometal dimnikov, je pač naravno, da se kadi samih istij. To je že predsedalo načelnikom združene, levice skleneili so, da se danes uprizori dve novi igri, ki naj bi privabili v zbornico slavno občinstvo ter poživili zanimanje za parlamentarno gledališče. Toda slavno občinstvo se je že preobjedlo parlamentarnih pikantnostij in niti zgovorni Schuchmeier s svojo komiko ne vzbuja pozornosti.

Torej načelniki klubov so včeraj sklenili, da pride danes na vrsto

dunajsko posojilo.

Niževavstrijski deželni zbor je namreč odobril sklep dunajskega mestnega zastopa, da občina najame posojilo 285 milij. kron, in sicer za mestne železnice, za drugi vodovod iz štajerskih planin, za električno razsvetljavo in razne druge investicije. Justični odsek je dne 6. sušca predložil svoje poro-

čilo. Načelnik odsekov, dr. Ferjančič, je danes začetkom seje predlagal, naj zbornica prizna nujnost temu predmetu, kar se je tudi zgodilo. Dr. Vogler, dunajski liberal, je sicer priznaval nujnost posojila za nekatere investicije, ob enem pa napadal antisemitsko večino dunajskega občinskega zastopa.

Socijalni demokrat Schuchmeier bi le zgrešil svoj poklic, ko bi hvalil poslanca dr. Luegerja in njegove tovariše. Bilo je zopet precej nevihte, a brez toče in povodnji.

Odgovarjala sta dr. Lueger in poročevalec dr. Pattai. Konečno je zbornica soglasno odobrila načrt zakona.

Začasni proračun.

Druga igrlica s kratkim dejanjem je bila od vlade predložena. Dejanje je jako dolgočasno, ker se je že neštevilnokrat ponavljalo v zbornici. Vlada namreč zahteva, naj jej parlament dovoli pobirati davke in davščine od 1. aprila do konca maja, ker drž. proračun ni še rešen. Nastopili so poslanci Choc in Prašek kot zagovornika češkega prava, dr. Ellenbogen kot varuh tržajške irredente in dr. Kathrein kot vladni režišer. Občinstvo zeva dolgega časa in komaj pričakuje konca. Ako se zbornica ne zdrami, morda še proračuna za nauk in bogočastje do praznikov ne reši.

Is odsekov.

Po daljši splošni razpravi je socialno politični odsek izvolil dr. Fořta za poročevalca o načrtu zakona glede starostnega zavarovanja zasebnih uradnikov. Svoj čas sem obsirneje poročal o tem načrtu, ki nikomur ne ugaja po svojih določbah. Soc. demokratje zahtevajo, naj vlada predloži načrt zakona za splošno zavarovanje za starost in proti nezgodam. Zastopniki trgovine in industrije se bojé novih izdatkov ter zahtevajo državne podpore, katere vlada noče dovoliti. Večina odseka pa je navzlic vsem pomislekom izvolila poročevalca, da si ubija glavo s tem zamotanim vprašanjem.

Pododsek davčnega odbora je izdelal svoje poročilo glede davka od vozniških listkov na železnicah. Skoraj gotovo tudi davčni odbor odobri ta načrt, ki utegne priti po praznikih v zbornici na dnevni red.

LISTEK.

[12]

Slepi muzik.

Rusko spisal Vladimir Korolenko, prevel Krilič.

IX.

Da, v kmetu Johimu je bil pravi živi čut! In v njej! Ali ona res nima niti kapljice tega čuta? Zakaj ji pa v prsih tako vroče in nemirno bije srce in ji nehote stopajo solze v oči? Ali to ni čut, vroč čut ljubezni do njenega nesrečno slepega sinčka, ki beži od nje k Johimu in ki mu ona ne zna napraviti ravno takega veselja?

Spomnila se je onega boleznega izraza, ki ga je njeno igranje vzbudilo na obrazu sinčkovem, in vroče solze so se ji lile iz oči, le s težavo je zadrževala v grlu silno ihtenje.

Uboga mati! Slepota njenega sina je postala tudi za njo neozdravljiva tuga. Ta tuga se je izražala v bolestin pretirani nežnosti in v onem čuvstvu, ki jo je popolnoma prevzelo in s tisoč nevidnimi nitmi vezalo z vsakim pojavom otrokovega trp-

ljenja. Zato je to, kar bi v drugi vzbujalo samo jezo, — to čudno borenje s kmetom sviralcem, — njej provzročalo jako hudo in boleče trpljenje.

Tako je minil čas, ki ji ni prinesel polajšave, ki pa za njo vendar ni bil brez koristi; začela je v sebi čutiti isti živi čut melodije in poezije, ki jo je tako očaroval v sviranju Johimovem. Zdaj se je v njej vzbudila nada. Pod vplivom nepričakovane samozvesti je stopila nekočlikokrat k svojemu instrumentu z namenom, da bi z zvonikimi glasovi tipk zaglušila tiho piščalko. Toda vselej jo je od teh poskusov zadrževal čut neodločnosti in boječe sramežljivosti. Vselej se je spomnila obraza trpečega sinčka in zaničljivega pogleda kmetovega; lice ji je zalivala sramežljiva rudečica, roka se ji je pa z boječim hrepenenjem premikala v zraku nad tipkami.

Toda kljubu temu je v njej dan na dan rastle zavest lastne moči, in kadar se je deček v mraku igral v daljnem drevoredu ali se pa izprehajal, se je vsedala k pijaninu. Prvi poskusi je niso posebno zadovo-

ljili; roke niso slušale njenih notranjih čutov, glasovi izprva niso bili po njeni volji. Toda polagoma so se njeni občutki izlivali v nje z vedno večjo močjo in neprisljnostjo; kmetov pouk ni bil zastoj, in vroča materina ljubezen ter občutljiv razum za vse, kar se je godilo v dečkovem srcu, ji je dal moč tako hitro obrniti ta pouk v svojo korist. Zdaj ji niso donele izpod rok bučne težke skladbe, ampak tiha, turobna ukrajinska pesen je zvenela in plakala v temnih sobah, olajšujoč materino srce.

Naposled se je ojunačila za očitni boj — in od sedaj se je začelo zvečer med gosposkim dvorcem in Johimovim hlevom čudno tekmovanje. Iz temnega hleva, izpod slamnate strehe so prihajali prelivajoči se trilčki, njim nasproti so pa doneli z odprti oken, ki so se skozi bukovo listje bliščala v luninem svitu, lepodoneči polni akordi.

S početka se niti deček niti Johim nista brigala za »lokavo« muziko iz dvorca, ker sta imela do nje svoje predsodke. Dečku se je celo gubančilo čelo in nestrpno je priganjal Johima, kadar je ta prenehal svirati.

»Daj no! Sviraj, sviraj!«

Niso še minili trije dnevi, ko so začeli ti prenehljaji postajati pogostejši. Johim je vedno česče odlagal piščalko in poslušal z rastočim zanimanjem, in tudi deček je začel poslušati ter pozabil priganjati svojega prijatelja. Naposled je rekel Johim zamišljeno: »Oj, kako je lepo ... Poslušaj, kako lep napev ...«

Potem je ravno tako zamišljeno - raztresen prijel dečka za roko in šel z njim skozi vrt pod odprto okno.

Mislil je, da igra »milostljiva gospa« za svojo lastno zabavo in se ne briga za nju. Toda Ana Mihajlovna je slišala, kako je potihnila piščalka tekmovalka, je videla svojo zmago in srce ji je bilo od radosti.

Zdaj se je tudi potolažila njena nevolja do Johima. Bila je srečna in pripoznala, da se ima njemu zahvaliti za to srečo; on jo je naučil, kako si more apert pridobiti dečkovo srce. In ako bo zdaj otrok od nje sprejemal vse zaklade novih občutkov, imata se za to oba zahvaliti kmečkemu sviralcu, ki je bil obema učitelj. (Dalje prih.)

5510 h

Za Belokrajino.

Poslanec V. Pfeifer je v seji dne 11. t. m. povodom razprave o cestnih zgradbah stavil naslednjo resolucijo:

Z ozirom na nujno potrebo, da se znatnemu delu prebivalstva v črnomaljskem političnem okraju, ki je v veliki bedi radi slabih letin, elementarnih in drugih nezgod, nudi nujno potrebni zaslužek in s tem omogoči preskrbljenost živeža za rodbine in hrane za živino, se predlaga:

Visoka zbornica skleni: C. kr. vlada se pozivlja, da 1. takoj prične s prelaganjem karlovske državne ceste mej Lužo in Metliko, za katero delo so že izgotovljeni stroškovniki in načrti; 2. prevzame v državno upravo ceste, ki se odcepi od metliške državne ceste in vodi od Luže preko Črnomlja do Vinice, kar sem že predlagal v svojem predlogu dne 21. febr. 1901, priloga 364.

Za ta dela potrebni stroški naj se pokrijejo iz blagajniških preostankov, eventualno pa kot naknadni kredit izposlujejo od državnega zastopstva.

Čudno domoljubje.

(Iz Hrvaške.)

Ko je v zadnjem zasedanju hrvaškega sabora poslanec dr. Vinković hudo prijel mažaronsko stranko radi prevelikega popuščenja v narodnopolitičnih vprašanjih nasproti Mažaronom, se je iznenada oglašil banter vprašal poslanca, jeli dvomi o domoljubju saborske večine? Poslanec Vinković je prezrl to vprašanje iz važnih razlogov ter dalje govoril, kako večina ne vrši svojih dolžnosti glede narodnih zahtev hrvaškega naroda. In tej večini ne sme nobeden očitati, da ni domoljubna, kajti ona si umišlja, da s svojim popustljivim ravnanjem Hrvaške več koristi nego opozicija, katerej so neki banovi oprode celo oponesli, da s svojim odločnim nastopom in s svojimi zahtevami več škodi nego koristi, češ da se tako Mažari le stražijo, a ne prodobivajo za hrvaško stvar.

Tako mnenje je zdaj zavladalo po cellem Hrvaškem, a goje ga posebno privrženci današnjega sistema, židje in tujci, ki imajo od tega seveda zopet svoje koristi. Zidi in pa drugi tujci dobro vedo, v katerem taboru za njih rožice cveto, pa se zato verno oklepajo vlade; sicer pa jim je domoljubje vedno na jeziku, in le zlo se more zgoditi onemu, ki bi jim radi takega ponašanja kaj oponesel. In vendar je vse njihovo ravnanje pravzaprav prava sebičnost in nič drugoga.

V tem mnenju nas potrjuje tudi ta le dogodek. Poznato je, da je družba sv. Cirila in Metoda za Istro sklenila z neko nemško tvrdko žveplenk pogodbo na več let glede razprodaje njenih proizvodov po Hrvaškem. Ko je bila ta pogodba že zdavnaj sklenjena in so se že te žveplenke prodajale po Hrvaškem, se je oglašila domača tvrdka Reizer iz Oseka, zakaj se ni ž njo sklenila ta pogodba. Družba sv. Cirila in Metoda je razjasnila vso zadevo, da bi bila raje sklenila pogodbo z domačo tvrdko, četudi jej je le ta zdaj ponudbo stavila v nemškem jeziku, ko bi bila za njo vedela, ali ker se je tvrdka prekasno oglašila, družba ne more prekiniti pogodbe s prvo tvrdko.

Zdaj je bil ogenj v strehi. Mi ne branimo družbe sv. Cirila in Metoda, morda bi bila vendar kako zvedela za Reizerovo tvrdko v Oseku, da je popraševala; toda to, kar zdaj počne ta tvrdka, gotovo ni domoljubno. S početka je zahtevala, da družba prekine dogovor z avstrijsko tvrdko, a ko tega družba ni mogla storiti, se je tvrdka dogovorila z odborom trgovskega društva »Mercur« v Zagrebu, da se bodo njene žveplenke prodajale na korist bol. blagajne Merkurjevih članov.

S tem bi seveda mnogo trpela razprodaja žveplenk družbe sv. Cirila in Metoda. Zdaj je nastala cela borba radi razprodaje teh žveplenk. In kaj je še storila Reizerova tvrdka? V svojo pomoč je prevzela celo trgovsko in obrtno komoro oseško, da se za njo zavzame pri zagrebskej komori, češ da se v Zagrebu izpodrivajo žveplenke te tvrdke na korist družbe sv. Cirila in Metoda, in vendar je dolžnost vseh hrvaških komor, da branijo domačo industrijo nasproti tuji.

Zagrebska trgovska in obrtna komora, ki stoji vedno na pravem narodnem stališču,

je ujela priložnost, da je odgovorila svojej sestri prav pošteno, kakor je zaslužila. Zdaj kliče nas na pomoč, pravi poročilo, oseška komora, da varujemo koristi ene tvrdke njene okrožja seveda brez vsakega vzroka, ko smo pa mi pozvali to komoro, da se pridruži nam in senjskej komori v boju proti zajedniškej vladi na korist cele Hrvaške, takrat nas pa ta komora ni slišala, nego je šla svojo pot. Oseški židje, Nemci in Mažari, drže z ogrsko vlado le, kadar se tiče kake posebne koristi od hrvaškega prebivalstva, iščejo pomoči doma, kakor tudi v tem slučaju.

A nič boljši niso člani odbora društva »Mercur«, ker so v večini židje, in ti so v zadnje skupščini odločili, da se pogodba z Reizerovo tvrdko ne razkine, če tudi je veliko število članov tega društva bilo zato, ker se bodo na ta način dohodki družbe sv. Cirila in Metoda prikratili. In vendar so vsi ti židje in tujci hrvaški domoljubi, vsaj jim ne smeš reči, da niso.

Mi pa pravimo, naj bi bili ti navidezni domoljubi prišli v nedeljo večer v Sokolovo dvorano, kjer bi bili videli zbrane Hrvate in Hrvatice vseh stanov, ki so prihiteli na koncert in komers v korist družbe sv. Cirila in Metoda, da žrtvujejo po svojih močeh dar tej družbi, katerej ga navidezni domoljubi odzvičujejo. Tukaj bi se prepirali o pravem domoljubju, saj je tudi mnogi siromak poklonil rad 50 vinarjev, da pomore svojemu bratu v Istri, pa se je tako ta večer dobilo za družbo do tisoč kron. In ravno isti dan se je v Mercurjevej skupščini sklenil boj proti žveplenkam družbe sv. Cirila in Metoda, in to so izveli naši pošteti domoljubi na tak zamamljiv način, da hočejo namreč od tega dohodka žrtvovati en del samej družbi sv. Cirila in Metoda; ne pomislijo pa, da ta del ne bo do nadomestil zgube, ki jo bo imela družba vsled tega nedostojnega boja. In vse to je plod narodnega indiferentizma, ki se je tako bujno razvil pod sedanjim zistemom.

Kriza v Španiji.

Položaj v Madridu je zelo nejasen, odkar so jele krožiti vesti o krizi v Sagastovem kabinetu. Nihče ne more z gotovostjo trditi, ali se poravna sedanja kriza z delno premembo v kabinetu. Nekateri trdijo, da se sestavi nov kabinet z Moretom ali Canalejasem na čelu. Tudi Montero Rios se je že razgovarjal s kraljico - vladarico. Moret trdi, da Sagasta lahko preosnuje svoj kabinet, toda brez Weylerja in Romanoneja, ki sta oba zelo neprijubljena pri prebivalstvu. Nasprotno pa zatrjuje Romero Robledo, da je Sagasta popolno nemogoč.

Dosedaj je v istini podal ostavko samo finančni minister Urzaiz. Ministerski predsednik Sagasta je imel včeraj daljši pogovor s kraljico. Dogovorila sta se, da se danes zopet snide ministerski svet pod Sagastovim predsedstvom, da se določi naslednik finančnemu ministru in odda portfelj za notranje stvari.

Gotovo je torej dosedaj le to, da bo imela Španija še nadalje liberalno vlado, ki bo vztrajala na dosedanem potu. Zbornica in senat počivata. V senatu je prišlo včeraj do burnega nastopa mej senatorjema Sanchezom in Almenasem. Moža sta se najprej izmivala z besedami, pozneje pa sta se spoprijela s palicami in le težko so ju ločili. Napovedala sta si tudi dvoboj, do katerega pa menda vendarle ne pride.

Prememba švicarske ustave.

Zveznemu svetu je došla zahteva s 54.000 podpisi, v kateri se zahteva, da se premeni ustava v tem smislu, da se sme pri določevanju števila zastopnikov iz vsakega posameznega kantona vpoštevati le domače prebivalstvo. Izključeni bi bili torej vsi mnogoštevilni tujci. Ker je potrebno za upoštevane take zahteve le 50.000 podpisov, se mora vršiti o tej splošno ljudsko glasovanje. Če se pri tem glasovanju sprejme omenjena zahteva, se bo število članov narodnega sveta zmanjšalo za 20 v kvar obmejnim in mestnim okrajem.

Boji v Mandžuriji.

»Ruski Invalid« prinaša v predvčeranjštevilkah obširno poročilo o bojih Rusov s Tunguzi v Mandžuriji. Polkovnik Dobronamrou je dne 20. jan. razkropil blizu

1000 mož broječo četo Tunguzev severovzhodno od Mukdena, ter kmalu nato do 600 mož, ki so se zbrali severovzhodno od Charbina ob Jangari. Tudi pri Tuncenu se je bil isti dan vroč boj s Tunguzi, v katerem so izgubili poslednji do 100 mož ubitih in ranjenih. V jugozahodnem delu od Mukdena, na mongolski meji, se je istotako zbralo več tunguzskih čet, broječih kakih 400-1000 mož, ki ropajo in požigajo po raznih vaseh tega okraja. Gen. majorju Miščenko se je posrečilo, da je v mnogih bojih ves okraj očistil roparskih čet in dne 24. febr. zasedel več utrdb, v katerih so bili utaborjeni Tunguzi. V teh bojih je padlo 133 Tunguzov, mejtem ko so izgubili Rusi le 13 mož. Zasedovanje teh sovražnih čet se od ruske strani marljivo nadaljuje.

Iz Južne Afrike.

Razširja se doslej nepotrjena vest o porazu Greenfella. Vojni minister je imel dolgo avdijenco pri kralju. O Methuenu so Buri dejali, da ga ne izpuste, dokler se ne konča vojna. Kitchener je doslej zavračal vsako zamenjavo ujetnikov. Včerašnja avdijenca vojnega ministra pri kralju je imela menda namen izposlovati, da se dotična Kitchenerjeva taktika v toliko izpremeni, da bodo Methuena zamenjali z večjim oddelkom burških ujetnikov. Sicer je pa rana Methuenova nevarna in nekateri sploh sodijo, da bo težko okreval. Iz Londona se poroča, da se je nek odličen borzijanec vsled žalosti nad porazom Methuenovim ustrelil.

V angleški spodnji zbornici je vprašal posl. Lambert, ima-li vlada namen vsled poraza Methuenovega poslati nadaljnjih čet v Južno Afriko na pomoč ondotni angleški armadi. Vojni minister Brodrick je odgovoril, da Kitchener še vedno dobiva vojakov iz Evrope. 6000 mož Yeomary-polka se bo tekom prihodnjega meseca ukrcalo in znatni oddelki konjenstva in pehote so pripravljeni za odhod v Južno Afriko. Lord Kitchener dobi toliko vojakov, kolikor jih zahteva. On, minister, vendar misli, da razven že določenih vojakov ne bo treba še novih mobilizacij. Če bo le res! Kaj pa, če Irci povzročijo resni in splošni upor?

Iz Londona se poroča, da je javno mnenje vsled poraza Methuenovega pričelo prav pesimistiški misliti na nadalje poraze. Upajmo, da se njih slutnja kmalu uresniči. »Times« se čudi, da Methuen ni imel niti pojma, da so Buri tako blizu njega. »Daily News« se pa krega, da se v Južno Afriko pošiljajo neizveščani rekruti, kakor bi Angleži sploh ne imeli še kaj izveščanih vojakov, katere bi lahko brez skrbi za domači mir poslali v Južno Afriko.

Iz brzovjavk.

Poslanec je dobil ukor. Mladočeški drž. poslanec arhitekt Bielsky je zane-marjal svoje dolžnosti kot poslanec. Mladočeški klub mu je dal ukor in Bielsky bo po končani proračunski debati odložil mandat. — Waldeck Rousseau je zopet ozdravljen. — Predsednik francoske republike namerava 16. ali 17. maja odpotovati na Rusko. Car je Loubeta povabil. — Mandžurija. Rusija bode svoje čete tekom 18 mesecev odtegnila iz Mandžurije takoj, ko bode podpisala kitajska vlada pogodbo. — Zvišan volivni cenzus. Srbski senat je v nasprotju s skupščino zvišal volivni cenzus v kmečkih občinah od 10 na 15 frankov. — Nemški princ Henrik je odpotoval iz ameriških združenih držav. — Za časopisje. Poslanec Sylvester je v današnji seji drž. zbora predlagal, naj se tudi v Avstriji vpelje naročanje časopisov potom poštinih uradov. — Eks-jezuit grof Hoensbroech je hotel v Monakovem zabavljati proti katoliški cerkvi. Dvorana je bila natlačeno polna. Občinstvo je Hoensbroecha in njegove pristaše ometavalo z gnjilimi jajci. Razvil se je boj, v katerem so morali Hoensbroechovi pristaši bežati. Bilo je več ranjenih. Časopisje katoliškega centra obžaluje ta dogodek. — Občinske volitve na Dunaju so bile iz četrtega volivnega razreda za en mandat v Simmeringu. Izvoljen je kršč. soc. kandidat Weber z nad 1000 glasovi večine. Dobil je 3335 glasov, soc. dem. Meizer pa 2293. Za ostale razrede se prično obč. volitve na Dunaju 17. t. m. — Veliko

senza cijo vzbuja vest, da je cesar bivšemu predsedniku kraljeve kurije dejal: »Da, mir je, po čemer tudi jaz hrepenim«. — Zakon v povspesjevanje industrije se v avstrijskem drž. zboru še ne bo rešil, ker mu nasprotujejo Poljaki. — 14 milijonov posojila namerava si pridobiti mesto Gradec. V ta namen utegne biti v aprilu izredno zasedanje štajerskega dež. zbora. — Obrtniški odsek drž. zbora je včeraj pričel razpravo o krošnjarski postavi. Trgovski minister je izjavil, da je vlada s predloženim načrtom hotela krošnjarstvo omejiti, da ga na popolnoma odpraviti ne more.

Dopisi.

Iz črnih Trojan. Zopet enkrat so se trojanski modrijani zbrali in skrpal dopis zoper »črne gospode« v Črnem grabnu in ga izročili »Slov. Narodu«. Da se en tak dopis skrpa, treba je seveda več naprednjakov, ker en sam tega ne zmore, če tudi so mu korosko modrost v glavo vlivali, katera se sedaj, z malimi častnimi izjemami, oedi v potokih, in s to modrostjo napolnjeni trkajo na svoje prsi: smo napredni naprednjaki, pa so, po znanem receptu svojega glavarja, vselej to, kar jim bolje kaže in več nese, kar se je že večkrat pokazalo. Naši narodnjaki, kakor se hvalisajo v »Slov. Narodu«, napravili so tombolo v korist revežem trojanske občine, in sicer v imenu občinskega odbora, dasiravno občinski odbor za to ni nič vedel in se tudi pri zadnji seji o tem ni obvestil.

Kdo jim je tedaj dal to pravico, v imenu občinskega odbora napravljati veselice? Da bi ta svoj namen toliko bolj gotovo dosegli, najeli so moža s harmoniko, ki naj bi s škripanjem poveljeval to slavnost in bi se človekoljubnost naprednjakov toliko bolj čisto pokazala. Ker se je pa črni gospodje iz črnega grabna niso hoteli udeležiti, se sedaj zadržajo v nje, da nimajo srca za reveže. Tudi mi zdihnemo z dopisniki »Slov. Naroda«, da je čudno na tem požindranem svetu, in sicer zato, ker se liberalci tudi klerikalnega denarja ne branijo, dasiravno klerikalce povsodi psujejo, ustno in pismeno.

Ah, denar je denar! Tako sta tudi nek gospod udeležnik človekoljubne tombole in njegov gospa soproga »pozdravila« domačega črnuha, ko je prišel pobirat svojo zasluženo biro, in zato se ne more nikdo čuditi, da se sedaj tudi te človekoljubne zabave ni mogel udeležiti, posebno še, ker jo je poveljevalo škripanje harmonike; vendar pa je rekel župnik šentgotardski nekemu gospodu, udeležitelju te človekoljubne zabave, ko je prišel k njemu molelovati za to človekoljubno tombolo, da da za tombolo dva voza drv od tistih petih, katere mu je za drva dolžan; ako jih ni dal, se je gospod udeležitelj sam hudo pregrešil zoper človekoljubnost, vsaj bi reveži drva najboljše potrebovali sedaj, ko je zopet huda zima nastala. Vreče pa, katere nam očitá gospod dopisnik, bi pa, ako bi vsi tako dajali biro, kakor on, od katerega se more iztirjati le tožbenim potom, lahko dajali v »Versatzamt«.

Pošteno pa so jo vrezali gospodje dopisnik s svojim hujskanjem zoper ofer na kvaterno nedeljo za prepotrebne škofove zavode, katerega na kvaterno nedeljo še bilo ni; ker so sedaj ljudje najmanj pri denarjih, ker morajo blago kupovati, živina pa nobene cene nima, zato se je opustil; naprednjakov pa ni potrebno hujskati zoper škofove zavode, ker tako nič ne dajo in jih tudi nikdo ne sili, vsaj še za domače farne potrebe niso pri volji kaj dati, le cerkveno premoženje jim precej diši, kakor vsem te baže.

Izpred sodišča.

Porotne obravnave v Mariboru.

Podvajant sin. Pred mariborskimi porotniki je včeraj stal 22 letni kmečki sin Martin Senečič iz ljutomerske okolice. Dne 18. dec. l. l. se je razjari, ker mu je mati očitala neredno življenje. Sin je svojo mater pobil na tla in je stopal po njej z nogami. Mater je tako težko poškodoval, a tega mu še ni bilo dosti. Zažgal je hišo svojih starišev ter tako pripravi stariše na beraško palico. Dobil je za to sedem let težke ječe.

Gostilničar ponarejalec denarja. Gostilničar in posestnik Valentin Sobernik in kolar France Pečar iz Zimice sta obtožena ponarejanja denarja. Sobernik je petdesetake in desetake prav dobro ponarejal. Pečar je izjavljal, da je nedolžen in da ga Sobernik obdolžuje le vsled maščevanja. Sobernik je dobil 18 mesecev težke ječe, Pečar pa je bil oproščen.

Porotne obravnave v Celju.

Poskušen umor žene. Dne 27. sept. l. 1901 je nekdo iz lovske puške ustrelil pri Sv. Križu pri Stranici na Katarino Podgoršek, ki je stala pri oknu. Zadeta v

prsi se je žena zgrudila. Zdravnikom se je posrečilo jo ohraniti pri življenju. Storičar pri dejanju ni nihče videl, ljudski glas pa je smatral za storičar njenega moža, ker sta se zakonska vedno prepirala. Mož je dan na to sam šel k sodišču v Konjice, a je tajil, da je on storičar. Podgoršek, star 59 let, krojač, stanujoč v Razgorju, že dalj časa ni živel skupno s svojo 33 let starejšo ženo, rojeno Stabernak. Pozneje se je hotel ženi zopet približevati, a žena ga je zavrnila, nakar ji je Podgoršek zagrozil, da jo ustrelji. Podgoršek je bil že 20krat kaznovan, med drugim tudi radi grdega ravnanja s svojim očetom. Teden pred dejanjem je šel Podgoršek, ki je znan divji lovec, po puško k nekemu svojemu znanцу in je potem imel prepir z ženo. Alibija obtoženec ni mogel dokazati. Njegove puške niso mogli dobiti. Podgoršek je dejal, da jo je nekemu ne znanцу prodal. Porotniki so potrdili, da je hotel Podgoršek svojo ženo umoriti, in sodišče ga je obsodilo v 15letno težko ječo.

Veliko poverjenje v zavarovalnico. Pri generalnem zastopstvu dunajske zavarovalnice za življenje in rente v Gradcu je kot uradnik služil l. 1872 v Novem Mestu rojeni Gustav Premru. Včeraj je stal pred graškimi porotniki. Pobiral je namestu družbenega sluge zavarovalnico pri strankah in škodoval zavarovalnico za nad 14.000 K. Gustav Premru je bil l. 1894 pri pešpolku št. 17 v Ljubljani četovodja, a degradiran. Od svoje žene je od dec. l. 1. ločen. Gustav Premru je bil včeraj obsojen na tri leta težke ječe, pozneje pa ga postavijo pod policijsko nadzorstvo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 13. marca.

Osebnost. Upokojen je na lastno prošnjo deželni svetnik g. dr. Ludv. Thoman pl. Montalmar. — Ravnatelj gimnazije v Gorici je imenovan gospod Josip Gassner, dosedaj gimnazijski prof. v Solnogradu. — Pisarniški oficijal g. Aleks. Sremčević v Ilir. Bistrici je imenovan višji oficijal. — Učiteljevi soprogji gosp. Mariji Kvac je podeljena poštna ekspedicijska v Smartnem pri Celju.

Za celjsko gimnazijo. Zastop občine Sv. Krištof pri Laškem trgu je v svoji seji dne 2. t. m. enoglasno sklenil ter doposlal gosp. poslancu Robiču naslednjo resolucijo: »Odbor izreka svojo ogorčenost nad nezahvalno krivico, da nam hočejo vzeti v Celji slovenski gimnazij, in zahteva odločno, da se nam kmetom isti gimnazij zjamči, da ostane, ker je Celje za nas spodnještajerske prebivalce najbolj prihodno, kamor moremo pošiljati svoje otroke v šolo. Maribor nam je tuj, pa tudi preoddaljen, le v Celju si moremo še olajšati troške za šolsko mladino. Zato prosimo, da se nam v Celju nižja gimnazija ohrani«.

Konference v stolnici. V stolnici bode imel prihodnji teden vsak večer začenši s ponedeljkom č. g. o. Karol Pfistermeister S. J. nemške duhovne govore. To bode nekako prenovljenje lanskega misijona v stolnici, ki se je bil tako dobro obnesel.

Občina Preserje je imenovala svojega župnika g. dr. Ferdinanda Čekala častnim občanom.

Primas srbski. Nadškof barski (Antivari) je dobil od sv. očeta naslov »Primas srbski«. Izrednega odposlanca črnogorskega kneza grofa Vojnovića, ki je prišel v Rim z nadškofom Milinovićem, je sprejel papež v avdijenci. Vojnović je izrazil sv. očetu čestitko kneza Nikole.

Slovensko gledališče. Danes se v slovenskem gledališču zopet predstavlja F. S. Finžgarjeva izvirna narodna igra »Divji lovec«. Mi včeraj od intendance o tem nismo dobili nobenega obvestila. Zakaj ne?

Zavod sv. Nikolaja v Trstu. Iz Trsta se nam piše: Zavod sv. Nikolaja ima svoj lastni dom! Sedaj, ko smo storili ta važni korak, spominjamo se zopet kaj živo, koliko nasprotstva je bilo, ko smo ustanavljali naš zavod. Bilo je vseh možnih prigovorov. Pa tudi zavajljivi in zbadljivi ni manjkalo. »Kaj treba tega?« »Kaj, služkinjam naj bi snovali posebno društvo?« In še potem, ko je bil zavod ustanovljen, je bilo kritike, zabavljanja. Malokateremu društvu se je menda bilo toliko boriti proti predsodkom in starokopitnosti, kakor se je bilo ravnati zavodu sv. Nikolaja. No, me pa nismo obupale, uverjene, da predsodki se

morajo umakniti slednjič pametnemu spoznanju. In res: predsodki so se začeli umakati polagoma, zlasti ko so ljudje začeli spoznavati pravo bistvo, naloge in namene zavoda, ko so videli, da zavodu ni nameniti le navadna posredovalnica za službe, ampak zavetišče, pribežališče in vzgojevališče našim dekletam, bodočim ženam in materam! Tudi mož se je našlo, ki so umevali in upoštevali namen zavoda ter spoznavali njega korist in potrebo. Priznavali so, da isti sloni na pravi podlagi in da mu je pričakovati lepe prihodnosti. To so isti možje, katere vidimo povsodi na delu, na nesebičnem delu za razvoj naroda. Njim na čelu dr. Gregorin, potem dr. Rybač. I. Ulčakar in drugi. Izraz najgloblje hvaležnosti naše naj sprejme ves odbor tržaške posojilnice in hranilnice. Tudi dosedanega lastnika kupljenega doma ne smemo pozabiti. Dasi nenašinec se je pokazal skrajno dobrohotnega in je s svojim postopanjem mnogo pripomogel, da se je mogla skleniti kupčija. Ker smo se bale, da nam tržaška posojilnica in hranilnica ne dovoli vse potrebne svote, smo se v stiski obrnile do vseh slavnih županov po Slovenskem v trdni nadi, da nam vsaj kolikor toliko priskočijo na pomoč. Ali kruto smo bile prevarjene v tej nadi svoji. Od vseh županov so se odzvala: iz Litije (ki se vsako leto odzivilje s primernim doneskom), iz Sv. Križa na Vipavskem, iz Črnomlja, Cerknice, Nakla pri Kranju, Dražgoč na Stajerskem, Hrenovic in Loža pri Rakeku. Torej osem od vseh županov po Slovenskem. Težko nam je bilo, da naša županstva kažejo tako malo smisla za ustavo, ki je koristna v veliki meri — respektivnim občinam samim, da niti ne govorimo o moralni in narodni pomembnosti iste za ves narod! Me vršimo delo rodoljubja, delo človeškega usmiljenja. A ker nimamo sredstev, smo prisiljene apelirati do usmiljenih src, do čuta človekoljubja! Dom imamo sicer, ali plačan še ni! Saj ne zahtevamo Bog ve koliko! Vsaka občina naj da po par goldinarjev, da bomo laglje nosile breme, ki smo si je naložile. Pomozite nam, da se ne le ohrani, ampak da se bo dalje razvijal dom, namenjen hčeram naroda od vseh krajev domovine, zavetišče pred neštevilno nevarnostmi velikega trgovskega mesta! Vsem onim pa, ki so kakor si bode pripomogli, da se je naša goreča želja uresničila, kličem še enkrat: Bog poplačaj stotero!

Zmagoslavja.

Romanje v Rim. Kakor smo že poročali, gre romarski vlak iz Gorice dne 14. aprila. Oglase sprejema gosp. J. Ličan, kn. škof. kapelan v Gorici, do 15. marca. Romarski vlak z Dunaja pa gre dne 1. maja in je še čas za oglase do 20. marca. Naslov: Joh. Mechtler, Cooperator zu St. Florian, Wien XII. Matzleinsdorferstrasse.

Uradniško stavbinsko društvo se snuje v Ljubljani.

Utopljenca v Savi. Dne 11. t. mes. našli so v Savi ob železniški postaji na kranjski strani utopljenca, kateri je bil že kakih deset dni v vodi. Včeraj je prišla njegova mati in ga spoznala za svojega sina Karola Sovra, ki je pred štirinajstimi dnevi zapustil dom in se ni več vrnil. Kakor se čuje, dogovoril se je s svojim prijateljem, da se oba končata. Pogrešajo tudi onega; najbrže je tudi v vodi, a še ne najden. Vzroka mati ne ve; rekla je, da je bil zadnje dni jako razdražen, ker je dobil pri železnici, kjer je bil v službi, odpust. Bil je edina podpora svojih starišev.

Študenca se nam še poroča, da je umobolni Anton Šmajdek, ki se je včeraj zjutraj obesil, pred 13 leti prišel v deželno blaznico, baje iz Meksike. Ravno sedaj so se pa njegovi sorodniki pripravljali, da ga vzemo iz zavoda. Njemu se je pa menda blaznica tako priljubila, da se je raje ondi obesil. Šmajdek je star 65 let.

Pokopališki zid podrl se je minulo nedeljo na pokopališču v Trnovem pri Ilir. Bistrici ob nekem pogrebu. Ko so spustili rakev v grob, se je sesul del zidu. Pokopavajoči gospod dekan je moral skočiti v grob, da se je izognil nesreči. Ranjen ni bil nihče.

Iz Kranja se poroča: Ta teden odidejo iz našega mesta monterji, ki so napravljali električno razsvetljavo. Mnogo privatnih hiš, gostiln in vse tri kavarne so ž

njo preskrbljene. Govorilo se je tudi, da si bo mesto nabavilo električno luč, a sedaj je vse umolknilo. Mesto hoče ostati še na dalje nazadnjaško. Kar je bilo možno v Loki in Trzinu, to je v Kranju nemogoče. Čudne razmere!

O smotrenosti v naravi je včeraj jako zanimivo predaval dr. Krek v »Katolič. domu«. Dokazoval je, da se opazuje v vsej naravi delovanje za določenim smotrom. Mrtva narava, rastlinstvo in živalstvo — vse dela po urejenem načrtu, da doseže smoter, ki kaže na neizmerni um, kateri je vse uredil. Iz mrtve narave je omenil lastno t vodo, katera dosega pri 4 stopinjah C najvišjo gostoto, tako da je v nasprotju s splošnim prirodnim zakonom led lažji od vode. S tem se dosega, da ne zamrznejo reke in morja popolnoma, kar bi uničilo vse življenje na zemlji. Zrak je sestavljen tako, da dobivajo živali iz njega kisik in od njih dihani ogljik hrani rastlinstvo, katero zopet vrača živalstvu kisik. Mrtva narava služi rastlinstvu, rastlinstvo živalstvu, živalstvo človeštvu. Tako je zvezana vsa narava, da nižje služi višjemu. Posebno živi so bili dokazi iz rastlinstva in iz živalstva. Predavatelj je dokazoval, kako modro je urejeno po prirodnih zakonih pletenje, rojenje in hranitev. Živali nimajo razuma, a vendar delujejo dosledno po neskončno modrem načrtu, da ohranijo sebe in svojo vrsto. Pri tem se združuje koristnost z lepoto. K sklepu je primerjal krščansko svetovno naziranje, ki pozna to smotrenost v naravi, z brezupnim in plitvim materializmom, ki ne priznava duha in njegove nadvlade nad materijo. Občinstvo, ki je z največjo pozornostjo sledilo krepkim dokazom, je živahno odobravalo izvajanje. — Pred Veliko nočjo ne bo več predavanja zaradi praznika prihodnje sredo. Po praznikih bo predaval g. dr. Opeka.

Ljubljanske novice. Nagajivi fantje. Včeraj je stala pred tukajšnjim dež. sodiščem šestorica fantov, ki so si privoščili posebno nagajivost. V Senožčah jim ni bilo prav, da je mlada Ana Grželj šla skupaj z 58 let starim Martinom Počkajem. Prijeli so punico in je položili v korito mrzle vode. Ker niso bili prepričani, ako so se ji srčna čutila že ohladila, potegnili so jo iz korita in jo vlekli do globočjega korita, v katerega mrzlo vodo so zopet položili neljubo jim dekle. Njih vodja Štamperle je dobil za to 6mesečni zapor, ostali pa so pobrali malo manj: po 3, 4, 2 meseca, oziroma 10 tednov, eden je bil pa oproščen. — Aretirala je policija znano tatco Alojzijo Boc. Pokradla je na raznih krajih v Ljubljani in tudi v Škofji Loki. Boc je ukradla tudi pri čevljarju Zupanu en par čevljev, pri Frančiški Ravnikarjevi, v Šiški pri Bedini je hčerki gospodarjevi ukradla 20 kron. — Nabor v Ljubljani. Pri današnjem naboru iz Ljubljane je bil 201 mladenič. Potrjenih je bilo — 46 mladeničev. Upili so tako, kakor jih bi bilo potrjenih 300. — Našlo se je na potu od Viča do Kozarjev nekaj denarja. Kdor ga je zgubil, naj se zglaš pri g. Jakobu Lazniku v tobačni tovarni v Ljubljani. — »Divji lovec« na — Golovcu. Od domačega pešpolka št. 17 je pobegnil vojak Štrubel, doma z Dolenjskega. Ubral jo je v senčnate golovške gozdove, kjer so ga danes lovili. — Preveliko veselje. Ana Grželj, doma iz Senožč, že večkrat predkaznovana, je bila včeraj silno vesela, da so bili fantje, ki so jo v Senožčah položili v mrzlo korito, radi nje obojenci pred dež. sodiščem. Hotela se je postaviti v novi rut. Denarja ni imela, zato je pa ukradla ruto pri Regoršku. Neka gospa jo je videla in upila za njo. Policaju, ki ji je nasproti prišel, je ušla v šolski drevo-red. Treba je bilo štirih policajev, da jo je bilo mogoče prijeti. Osuvala jih je prav krepko in upila: »V Trstu me jih je držalo šest, pa sem le ušla!« Pri ljubljanskih policajih ni imela te sreče in sedaj že sedi na žabjeku, kjer je bila včeraj še »zmagovalka«. — V Ljubljani padel je danes na Trnovskem pristanu nek otrok. Rešili so ga iz vode.

K umoru v Gracarjevem Turnu se še poroča, da so morilci vžitarice Rajk po storjenem činu svojo žrtev umili in preoblekli, jej dali na roko »cekar«, poleg nje

položili dežnik in jo ogrnili z ogrinjalko, da bi se mislilo, da je bila napadena in umorjena na potu proti domu. Mej pepelom na ognjišču je našla komisija ostanke sežgane obleke, na katerih se poznajo sledovi krvi. Tlak v sobi, kjer se je izvršil umor, so že prej osnažili, okrvavljenih so našli le par črevljev pod pečjo. Nasprotno je pa bila s krvjo prepojena slama v hlevu.

Umrli je v Stari Loki pri Kočevju župan Mat. Eizenzopf.

Afera Wallburg. Tudi nemški listi potrjujejo, da se bode obravnavala proti Staudingerju vršila na Dunaju, ker skoro vse priče ondi stanujejo.

Nemško ljudsko knjižnico je ustanovila »Südmarka« v Slovenski Bistrici.

Nova mlekarska zadruga se snuje v Brezovici pri Materiji v Istri.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 13. marca. Pri današnji državnozborni razpravi Poljaki govore deloma poljski. Posebno poslanca dr. Vilk in Danielak sta se postavila na stališče, da je treba s tem dokumentirati pravice poljskega jezika.

Dunaj, 13. marca. Poslanec Der-schatta je obolel na vnetju vratu.

Budimpešta, 13. marca. Fejervary je na pismo, s katerim je naznanil svojo demisijo, sprejel od cesarja odgovor: »Dokler bom jaz živ, ostanete tudi Vi na svojem mestu.«

Budimpešta, 13. marca. »Magyar Nemzet« dementira vest o odstopu domobranskega ministra barona Fejervarya.

Budimpešta, 13. marca. Sodna komisija je razveljavila svoj prvotni sklep o volitvi v Diosadu in potrdila izvolitev posl. Gabanyja.

Belgrad, 13. marca. Radi Alavantičevega poskusa so poleg njegovega spremstva v preiskavi tudi mnogi fin. stražniki, gasilci in drugi.

Berolin, 13. marca. Zaveza nemških industrijcev je sklenila, da posebno na Poznanjskem s 1. aprilom ne da nobenega dela več slovanskim delavcem, posebno ne Čehom in Poljakom. To je odgovor na bojkot nemškega blaga.

Kodanj, 13. marca. Danski parlament je v tajni seji dovolil prodajo Antil ameriškim združenim državam.

Lipsko, 13. marca. Revizija vrenšenskega procesa se vrši 12. apr. pred drž. sodiščem v Lipskem.

London, 13. marca. Za spomlad nameravano potovanje angleškega kralja na Irsko se je opustilo, ker je podkralj izjavil, da ne more dati garancij, da ne bo kralj napaden.

London, 13. marca. Na Irskem se gode čudne stvari, kar sledi iz tega, da »Times« zahteva, naj se za Irsko proglaš izjemno stanje.

Bruselj, 13. marca. Došlo je poročilo, da je za lord Methuena v burškem taborišču preskrbljeno za najskrbnejšo postrežbo.

Bruselj, 13. marca. Položaj lord Methuena je tak, da bi mu bilo treba odrezati nogo. Ker v taboru Delareyevem ni nobenega zdravnika, bati se je, da Methuen umre.

Bruselj, 13. marca. Dewet bode dal Methuena ustreliti, ako Angleži Kruitzingerju kaj žalega store. Nekateri vester trdijo, da so Buri pripravljeni, Methuena zamenjati za Kruitzingerja.

Bruselj, 13. marca. Tu se trdovratno vzdržuje vest, da je burski general Camp popolno porazil angleške čete pod vodstvom generala Greenfelda, s katerim se je nameraval združiti general Methuen. Greenfeldov oddelek je brojil nad 1300 mož.

London, 13. marca. Najnovejši uradni izkaz o izgubah pri zadnjem porazu se glasi: 63 mrtvih, 119 ranjenih, 201 vojak se pogreša. Vedno bolj pa prihajajo v javnost vesti, da se pogreša okoli 1000 angleških vojakov.

London, 13. marca. Ako lord Methuen ostane pri življenju, pride pred vojno sodišče.

London, 13. marca. V parlamentarnih krogih povzroča Methuenov poraz pri Tweeboschu nepopisno senzacijo. Vse je radovedno, kaj se je zgodilo s 520 možmi, o katerih molči Kitchenerjevo poročilo. Splošno se sodi, da so bile angleške izgube mnogo večje. V vojaških krogih smatrajo ta poraz za najhujega, odkar so bili Angleži poraženi pri Colensu.

London, 13. marca. Po uradnem izkazu so imeli Angleži v sedanji 28 mesecev trajajoči vojski ubitih 995 častnikov in 19.500 mož, invalidov pa 2832 častnikov in 65.869 mož. Buri so oprostili 372 častnikov in 8819 mož.

Dunajska borza

dné 13. marca.

Skupni državni dolg v notah	101-65
Skupni državni dolg v srebru	101-40
Avstrijska zlata renta 4%	120-85
Avstrijska kronska renta 4%	99-33
Ogerska zlata renta 4%	120-05
Ogerska kronska renta 4%	97-65
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gid.	1636-—
Kreditne delnice, 160 gid.	695-—
London vista	240-10
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117-27 1/2
20 mark	23-45
20 frankov (napoleonidor)	19-09
Italijanski bankovci	93-40
6 kr. cekini	11-33

Zitne cene

dné 13. marca 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad	K 9-38 do 9-39
„ „ maj	9-39 „ 9-40
„ „ jesen	— „ —
Rž za pomlad	7-74 „ 7-74
„ „ maj	7-70 „ 7-71
Koruzna za maj-junij	5-52 „ 5-53
Oves za pomlad	7-89 „ 7-90
„ „ oktober	7-91 „ 7-92

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za april	K 9-28 do 9-29
„ „ maj	9-29 „ 9-30
„ „ oktober	8-21 „ 8-23
Rž za april	7-51 „ 7-52
„ „ oktober	6-83 „ 6-84
Oves za april	7-57 „ 7-58
„ „ oktober	6-13 „ 6-15
Koruzna za maj	5-21 „ 5-22
„ „ julij	5-34 „ 5-36

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaška	K 9-40 do 10-10
„ „ južne žel.	9-75 „ 9-95
Rž	7-70 „ 7-95
Ječmen	7-20 „ 8-60
„ „ ob Tisi	6-85 „ 7-75
Koruzna ogerska, stara	5-60 „ 5-70
„ „ nova	5-50 „ 5-55
Cinkvant	6-30 „ 6-60
„ „ stara	7-90 „ 8-10
Oves srednji	7-75 „ 10-75
Fizol	— „ —

Meteorološko poročilo.

V Sini nad morjem 306 2 m, srednji zračni tlak 736°C mm.

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celsiusu	Veševci	Nebo	Pojasnila
12. 9. zveč.	738.1	20	sr. zrah.	jasno	
13. 7. zjutr.	739.5	-1.1	sr. svzh.	pol oblač.	0.0
13. 2. popol.	738.8	8.0	sr. jug	jasno	

Srednja večerajšnja temperatura 2.5 normale 3.0

324 1-1

Deželni odbor vojvodine Kranjske žaluje oznanja, da je njegov velezaslužni uradnik

Fran Witschl

deželni stavbeni svetnik, odlikovan z zlatim zaslužnim križcem s krono, graščak itd.

dné 11. marca t. l. ob 1/2 5. uri popoldne v 67. letu svoje dobe v Srebrničah mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo v četrtek, 13. dan t. m. ob 5. uri popoldne iz Srebrnič na pokopališče v Smihelu.

Blag mu spomin!

V Ljubljani 12. marca 1902.

325 1-1

Potrli globoke žalosti naznanjajo podpisani vsem znancem in dobrim prijateljem prelužno vest o smrti najplemenitejšega so-proga in najboljšega očeta, preblagorodnega gospoda

Frana Witschl

deželnega stavbenega svetnika in imejitelja zlatega zaslužnega križca s krono

ki je po kratki bolezni, danes ob polu 5. uri popoldne, preidev s svetimi zakramenti za umirajočega, mirno v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki dragega pokojnika se prenese v četrtek, 13. marca, ob 5. uri iz hiše žalosti v Srebrničah in položijo v večnemu pokopu na pokopališču pri sv. Mihaelu.

Sv. zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi sv. Mihaela.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v pobožen spomin.

Srebrniče, dné 11. marca 1902.

Rodbina Witschl.

VABILO

na

IV. redni občni zbor

„Kmetijskega društva v Rovtah pri Logatcu,

reg. zadruga z omejeno zavezo“,

kateri se bode vršil

velikonočni ponedeljek 31. marca 1902

ob 4. uri popoldne

v zadruginih prostorih.

Dnevni red:

1. Poročilo načelnika.
2. Potrjenje računov za l. 1901.
3. Prememba pravil.
4. Volitev.
5. Razni predlogi in nasveti.

Na Rovtah, dné 11. marca. 1902.

321 1-1

Načelnstvo.

VABILO

na

IV. redni občni zbor

„Kmetijskega društva Podkoren“,

kateri se bode vršil

dné 6. aprila 1902, na belo nedeljo,

ob 4. uri popoldne

v zadrugini hiši.

Vspored:

1. Nagovor načelnika.
2. Porčilo o računu za l. 1901.
3. Odobritev računa.
4. Volitev ene tretjine odbornikov.
5. Volitev načelnika.
6. Volitev nadzorstva.
7. Morebitni nasveti.

Podkoren, dné 8. marca 1902.

315 1-1

Načelnstvo.

V slučaju, da občni zbor ne bi bil sklepčen, sklicuje se s tem drugi občni zbor ob 5. uri z istim vspeškom.

16letnega dečka

krepkega in poštenih starišev, sprejme takoj v pouk Val. Rihar, strojarski mojster v Polhovem Gradcu.

311 3-2

Mlin v najem

Želi dobiti dobro izučen mlinar.

Ponudbe na: B. M., poste restante Zagorje ob Savi.

318 3-1

Poštna in brzojavna ekspeditorica

Želi dobiti primerno službo. Je zmožna tudi samostojno poslovati.

245 3-3

Ponudbe prosi pod „Ekspeditorica A. Z.“ na upravništvo „Slovenec“.

Išče se

323 2-1

orglavec (cecilijanec).

Prednost ima oženjen. Služba se lahko nastopi s 1. aprilom 1902.

Več pové

cerkveno predstojništvo v Svetinjah, pošta Ivanjkovec (Ormož), Štajersko.

Anton Schuster

Ljubljana, Špitalske ulice

založnik uslužbencev o. kr. priv. južne železnice

priporoča po najnižjih cenah

največjo izbero najmodernejših jopic za dame in deklice, ovratnikov, dežnih plaščev, krasnih bluz, obleke za dečke,

322 3-1

dalje največjo izbero

najnovejšega blaga za damske obleke, anglešk., franc. in domačega blaga za gospode,

kakor tudi najbolj izbrano zalogo

platna itd. itd.

Vzorec na željo franko.

Št. 324.

Razglas.

Pri mestni občini kranjski je izpraznjena

služba tretjega policijskega stražnika

z letno plačo 600 kron, prostim stanovanjem in službeno uniformo.

Prosilci, zmožni slovenskega in nemškega jezika, naj vložijo prošnje z dokazili sposobnosti do 19. marca t. l. pri županstvu.

Županstvo v Kranju,

6. dné marca 1902.

Prostovoljna prodaja posestva.

Ker bodem v kratkem Ljubljano zapustil in mi tako ne bode več mogoče moje na Sv. Petra cesti št. 13 nahajajoče posestvo osebno oskrbeti, sem primoran moje posestvo prodati največ dajočemu.

Ustne ponudbe sprejemljem vsaki dan od 2. do 3. ure popoldne v svojem službenem stanovanju, koder se bodo dala tudi druga pojasnila.

Posredovalne osebe izključene, edino neposredna kupčija.

282 4-4

Fran Pávločič,

pregledovalni oficijal I. reda v deželni prisilni delalnici kranjski.

Blag. gospod

Gabrijel Piccoli

lekarnar, „pri angelu“

v Ljubljani, Dunajska cesta

dvorni založnik Nj. svetosti papeža Leona XIII.

Podpisane si usoja naznaniti Vašemu blagorodju, da se je doposlana tinktura za želodec rabila z dobrim vspehom pri želodnem ter črevesnem kataru, kakor tudi v boleznih na jetrih in obistih.

Gradec, dné 2. februarija 1897.

Bolnilišnica usmiljenih brafov.

Provincijal:

F. Emanuel Leitner, višji zdravnik.

Ze mnogo časa svetujem vsem, kateri trpijo na bolečinah v želodcu in nerednostih v črevesih, da uporabljajo Vašo izvrstno želodčno tinkturo, ki sem jaz sam uporabljal s prav izvrstnim vspehom. Z odličnim spoštovanjem

Il. 3 25 6 Don Peter Franceschini, župnik.

Mo mjan (Istra), dné 6. oktobra 1900.

Lak za šolske table, non plus goči tako lahko pisanje, kakor na škrtli. Dobiva se pri tvrdki BRATAEBERL v Ljubljani, Francišanske ulice. 228 21 11-7

Vuanja naročila proti povzetju.

Prodajalnica

za vsakotero trgovino pripravna, je takoj oddati na Sv. Petra cesti št. 27. 312 3-3

Spretni zastopniki se sprejmó!

Najboljša uporaba mleka!

Kar največ in najfinjšega surovega masla!

Le mogoče, če se mleku odvzame smetana po

Alfa-Separator-ju.

500 prvih priznanj; 135 52-7

v Parizu 1900 „Grand Prix“.

1/4 milijona tacihi strojev v rabi!

Se lahko prenaša na planino.

Vsi drugi stroji za mlekarstvo

Popolne oprave za dobivanje sirotke za roko in parno moč.

Načrti, proračuni.

Akcijska družba Alfa-Separator,

Dunaj, XVI, Ganglbauergasse 29.

Ceniki, podučne brožure brezplačno.

Zaloga za južne dežele v Gradcu, Annenstr. 26.

296 2-2

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako zrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 134 22